

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin
2007-ci il " 29 " dekabr tarixli
i-130 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmişdir

**“SATIŞ ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ
UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏRİN UÇOTU VƏ
DAYANDIRILMIŞ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ”
KOMMERSİYA TƏŞKİLATLARI ÜÇÜN 23 №-li
MİLLİ MÜHASİBAT UÇOTU STANDARTI**

**Bakı şəhəri
2007-ci il**

MÜNDƏRİCAT

ÜMUMİ MÜDDƏALAR	3
UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏRİN (VƏ YA SİLİNMƏ QRUPUNUN) SATIŞ ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ KİMİ TƏSNİF EDİLMƏSİ	4
SATIŞ ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ KİMİ TƏSNİF EDİLƏN UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏRİN (VƏ YA SİLİNMƏ QRUPLARININ) QİYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ	5
İNFORMASIYANIN TƏQDİM EDİLMƏSİ VƏ AÇIQLANMASI	6
QÜVVƏYƏ MİNMƏ TARİXİ	8
Əlavə 1 – “Satış üçün nəzərdə tutulmuş uzunmüddətli aktivlərin uçotu və dayandırılmış əməliyyatlar” adlı 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartı ilə müqayisə.....	9

“SATIŞ ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏRİN UÇOTU VƏ DAYANDIRILMIŞ ƏMƏLIYYATLAR ÜZRƏ” KOMMERSİYA TƏŞKİLATLARI ÜÇÜN 23 NƏ-Lİ MİLLİ MÜHASİBAT UÇOTU STANDARTI

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Standartın təyinatı

1. Bu Standart “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq hazırlanmış və “Satış üçün nəzərdə tutulmuş uzunmüddətli aktivlər və dayandırılmış əməliyyatlar” adlı 5 Nə-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartına əsaslanmışdır.

Məqsəd

2. Bu Standartın məqsədi satış üçün nəzərdə tutulmuş aktivlərin uçot qaydalarının, habelə dayandırılmış əməliyyatlar üzrə təqdim edilməli və açıqlanmalı olan məlumatın müəyyən edilməsidir. Bu Standart xüsusi olaraq aşağıdakıları tələb edir:
  - (a) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnifləndirilmə meyarlarına uyğun gələn aktivlərin mövcud olan iki dəyərdən ən aşağı dəyərlə: *satış xərcləri* çıxılmaqla *ədalətli dəyər* ilə və ya balans dəyəri ilə qiymətləndirilməli olduğunu və həmin aktivlər üzrə amortizasiyanın hesablanmasının dayandırılmasını; və
  - (b) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnifləndirilmə meyarlarına uyğun gələn aktivlərin mühasibat balansında ayrıca maddə ilə və dayandırılmış əməliyyatların nəticələrinin mənfəət və zərər haqqında hesabatda ayrıca maddə ilə göstərilməsini.

Standartın tətbiqi sahəsi

3. Bu Standart, Uçot Qaydaları nəzərə alınmaqla, maliyyə hesabatlarını “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 10-cu maddəsinə uyğun olaraq hazırlayan bütün kommersiya təşkilatları tərəfindən tətbiq edilir.
4. Mühasibat uçotunu tənzimləyən qüvvədə olan normativ-hüquqi aktlar ilə bu Milli Mühasibat Uçotu Standartı arasında ziddiyyət yarandığı halda, hazırkı Standart tətbiq edilməlidir.
5. Bu Standartda nəzərdə tutulmuş təsnifləşdirmə və təqdimat tələblərimüəssisənin bütün tanınmış *uzunmüddətli aktivlərinə* və bütün *silinmə qruplarına* tətbiq edilməlidir. Bu Standartın qiymətləndirmə tələbləri, hazırkı Standartın 8-ci maddəsində qeyd edilən aktivlər istisna olmaqla, bütün tanınmış uzunmüddətli aktivlərə və silinmə qruplarına (hazırkı Standartın 7-ci maddəsində göstərilədiyi kimi) tətbiq edilməlidir.
6. “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı üzrə” 1 Nə-li Milli Mühasibat Uçotu Standartına uyğun olaraq uzunmüddətli kimi təsnif edilən aktivlər bu Standarta uyğun olaraq satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnifləşdirilmə meyarlarına uyğun gəlməyənədək qısamüddətli aktivlər kimi yenidən təsnifləşdirilməməlidirlər. Müəssisənin adətən uzunmüddətli aktivlər kimi qəbul etdiyi, lakin xüsusi olaraq satış məqsədilə əldə etdiyi aktivlər sinfi bu Standarta uyğun olaraq satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilmə meyarlarına uyğun gəlməyənədək qısamüddətli aktivlər kimi təsnif edilməməlidirlər.
7. Müəssisə, aktivlər qrupunu, onlara birbaşa aid olan bir sıra öhdəliklərlə birlikdə, vahid əməliyyat yolu ilə xaric etdikdə, həmin silinmə qrupu *nəğd pul vəsaitləri yaradan vahidlər* qrupu, nəğd pul vəsaitləri yaradan yeganə vahid və ya nəğd pul vəsaitlərə yaradan vahidin bir hissəsi ola bilər. Bu qrupa müəssisənin bütün aktiv və öhdəlikləri, o cümlədən qısamüddətli aktivlər, qısamüddətli öhdəliklər və bu Standartın qiymətləndirmə tələblərindən hazırkı Standartın 8-ci maddəsilə azad edilmiş aktivlər daxil edilə bilər. Əgər bu Standartın qiymətləndirmə tələblərinə uyğun olan uzunmüddətli aktiv silinmə qrupunun bir hissəsidirsə, hazırkı Standartın qiymətləndirmə tələbləri bütün qrupa tətbiq edilməlidir ki, həmin qrup mövcud olan iki dəyərdən ən aşağı dəyərlə: satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri ilə və ya balans dəyəri ilə qiymətləndirilsin. Silinmə qrupu daxilində olan fərdi aktiv və öhdəliklərin qiymətləndirilməsi üzrə tələblər hazırkı Standartın 21, 22 və 26-cı maddələrində əks etdirilir.

- 8 Bu Standartın qiymətləndirmə üzrə müddəaları aşağıdakı aktivlərə tətbiq edilmir. Bu aktivlər adları çəkilən Standartlarla tənzimlənir:
- (a) təxirə salınmış vergi aktivləri ("Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə" 4 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı).
  - (b) "Daşınmaz əmlaka investisiyalar üzrə" 27 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartındakı ədalətli dəyər modelinə uyğun uçota alınan uzunmüddətli aktivlər.

UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏRİN (VƏ YA SİLİNMƏ QRUPUNUN) SATIŞ ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ KİMİ TƏSNİF EDİLMƏSİ

- 9 Aktivin balans dəyərini əvəzi prinsip etibarilə davamlı istifadədən deyil, daha çox satış əməliyyatı hesabına alınacağı gözləniləndə, müəssisə uzunmüddətli aktivini (və ya silinmə qrupunu) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif etməlidir.
- 10 Bunun üçün, aktiv (və ya silinmə qrupu), bu cür aktivlərin (və ya silinmə qruplarının) satışı ilə bağlı olan yalnız adi (yəni adətən qəbul edilmiş) şərtlər nəzərə alınmaqla, onun hazırkı vəziyyətində dərhal satılmaq üçün sərəncamda olmalıdır və onun satışı *yüksək dərəcədə ehtimal edilməlidir*.
- 11 Satışın yüksək dərəcədə ehtimal olunması üçün, müəssisə rəhbərliyi tərəfindən aktivin (və ya silinmə qrupunun) satışı ilə bağlı öhdəliklər qəbul edilməli və alıcını müəyyən etmək və satış planını həyata keçirmək üçün fəal proqram yaradılmalıdır. Daha sonra, aktiv (və ya silinmə qrupu) onun hazırkı ədalətli dəyərində nəzərə alınmaq üçün fəal şəkildə bazara çıxarılmalıdır. Bundan başqa, hazırkı Standartın 12-ci maddəsi tərəfindən yol verilənlər istisna olmaqla, satışın təsnifləşdirmə tarixindən sonra bir il müddətində başa çatmış satış kimi tanınması gözlənilməli və planı tamamlamaq üçün tələb edilən fəaliyyətlər plana əhəmiyyətli dəyişikliklərin ediləcəyinin və ya onun dayandırılacağına ehtimal olunmadığını göstərməlidir.
- 12 Hadisələr və ya şərtlər, satışın tamamlanması dövrünü bir ildən artıq müddətə uzada bilər. Satışın tamamlanması dövrünün uzadılması, gecikməyə müəssisənin nəzarətindən kənar olan hadisələr və şərtlər səbəb olarsa və müəssisənin aktivini (və ya silinmə qrupunu) satmaq üçün plana sadıq qaldığına kifayət qədər sübut mövcud olarsa, aktivin (və ya silinmə qrupunun) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif olunmasının qarşısını almır.
- 13 Mübadilə əməliyyatı "*Torpaq, tikili və avadanlıqlar üzrə*" 7 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartına uyğun olaraq kommersiya mahiyyətinə malik olduğu zaman, satış əməliyyatları uzunmüddətli uzunmüddətli aktivlərin digər uzunmüddətli aktivlərə mübadiləsini daxil edir.
- 14 Uzunmüddətli aktiv (və ya silinmə qrupu) xüsusi olaraq daha sonra xaric olunmaq üçün əldə edilən zaman, o, (və ya silinmə qrupu) yalnız 11-ci maddədəki bir illik dövr üzrə tələb ödənilməli halda (12-ci maddə tərəfindən yol verilənlər istisna olmaqla) və həmin tarixdə 10 və 11-ci maddələrdə göstərilən hər hansı digər ödənilməyən meyarların əldə etmənin ardınca qısa müddət ərzində (adətən üç ay ərzində) ödənilməsi yüksək dərəcədə mümkündürsə, əldə etmə tarixində satış üçün nəzərdə tutulmuş nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilməlidir.
- 15 Əgər 10 və 11-ci maddələrdə göstərilən meyarlar balansın tərtib edilmə tarixindən sonra ödənilərsə, uzunmüddətli aktiv (və ya silinmə qrupu) həmin maliyyə hesabatları dərc edilən zaman satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilməməlidir. Buna baxmayaraq, həmin meyarlar balansın tərtib olunma tarixindən sonra, lakin maliyyə hesabatlarının dərc olunmaq üçün təsdiq edilməsinə qədər ödənilərsə, 42-ci maddənin a) və b) bəndlərində göstərilən informasiya qeydlərdə açıqlanmalıdır.

İmtina edilməli olan uzunmüddətli aktivlər

- 16 Müəssisə, imtina edilməli olan aktivi (və ya silinmə qrupunu) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif etməməlidir. Lakin, müəssisə silinmə qrupun fəaliyyət nəticələri və nəğd pul axınlarını istifadəsi dayandırılan tarixdən etibarən 34 və 35 maddələrə uyğun olaraq dayandırılmış əməliyyatlar kimi göstərməlidir. İmtina edilməli olan uzunmüddətli aktivlərə (və ya silinmə qruplarına) faydalı istifadə müddətinin sonuna qədər istifadə olunmalı olan uzunmüddətli aktivlər (və ya silinmə qrupları) və satılmaqdan daha çox bağlanılmalı olan uzunmüddətli aktivlər (və ya silinmə qrupları) daxildir.
- 17 Müəssisə müvəqqəti olaraq istifadədən çıxarılmış uzunmüddətli aktivi imtina edilmiş aktiv kimi uçota almamalıdır.

SATIŞ ÜÇÜN NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ KİMİ TƏSNİF EDİLƏN UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏRİN (VƏ YA SİLİNMƏ QRUPLARININ) QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

- 18 Müəssisə, satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən uzunmüddətli aktivi (və ya silinmə qrupunu) mövcud olan iki dəyərdən ən aşağı dəyər: satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri ilə və ya balans dəyəri ilə qiymətləndirməlidir.
- 19 Əgər yenidən əldə edilmiş aktiv (və ya silinmə qrupu) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilmə meyarına (bax: 14-cü maddə) uyğun gəlirsə, 18-ci maddənin tətbiqi ilkin tanıma zamanı aktivin (və ya silinmə qrupunun) mövcud olan iki dəyərdən ən aşağı dəyər: satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri ilə və ya onun belə təsnif edilməyi halda (məsələn, xərc) balans dəyəri ilə qiymətləndirilməsi ilə nəticələnir. Beləliklə, əgər aktiv (və ya silinmə qrupu) müəssisələrin birləşməsinin bir hissəsi kimi əldə edilərsə, o, satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri ilə qiymətləndirilməlidir.
- 20 Satışın bir il xaricində baş verməsi gözlənilən zaman, müəssisə satış xərclərini onların hazırkı dəyəri ilə qiymətləndirməlidir. Satış xərclərinin hazırkı dəyərində vaxtın keçməsi ilə bağlı yaranan hər hansı artımlar mənfəət və ya zərərdə maliyyələşdirmə xərci kimi göstərilməlidir.
- 21 Aktivin (və ya silinmə qrupunun) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi ilkin təsnifatından dərhal əvvəl aktivin (və ya qrupdakı bütün aktivlər və öhdəliklərin) balans dəyəri müvafiq Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq qiymətləndirilməlidir.
- 22 Silinmə qrupunun növbəti yenidən qiymətləndirilməsi zamanı, bu Standartın qiymətləndirmə tələbləri çərçivəsində olmayan, lakin satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupuna daxil edilən istənilən aktivlər və öhdəliklərin balans dəyərləri, silinmə qrupunun satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri yenidən qiymətləndirilməmişdən qabaq müvafiq Milli Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq yenidən qiymətləndirilməlidir.

Qiymətdən düşmə üzrə zərərlərin və geri qaytarılan məbləğlərin tanınması

- 23 Müəssisə, satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərə qədər aktivin (və ya silinmə qrupunun) hər hansı ilkin və ya növbəti silinməsi üzrə qiymətdən düşmə zərərinə, onun 22-ci maddəyə uyğun olaraq tanınmadığı dərəcədə tanınmalıdır.
- 24 Müəssisə aktivin satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərində hər hansı sonrakı artım üzrə mənfəəti, lakin bu Standarta və ya ilkin olaraq "Aktivlərin qiymətdən düşməsi üzrə" 24 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartına uyğun olaraq tanınmış məcmu qiymətdən düşmə üzrə zərərdən çox olmamaqla tanınmalıdır.
- 25 Müəssisə, aktivin satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərində hər hansı sonrakı artım üzrə mənfəətilə silinmə qrup:
- (a) onun 22-ci maddəyə uyğun olaraq tanınmadığı həcmdə; lakin
- (b) ya bu Standarta, ya da ilkin olaraq 24 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartına uyğun olaraq tanınmış, bu Standartın qiymətləndirmə tələbləri çərçivəsində olan uzunmüddətli aktivlər üzrə məcmu qiymətdən düşmə zərərinə çox olmamaqla tanınmalıdır.

- 26 Silinmə qrupu üzrə tanınmış qiymətdən düşmə zərəri (və ya hər hansı sonrakı mənfəət) bu Standartın qiymətləndirmə tələbləri çərçivəsində olan qrupdakı uzunmüddətli aktivlərin balans dəyərini 24 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartında şərh edilən bölüşdürmə növbəsi ilə azaltmalıdır (və ya arırmalıdır).
- 27 Uzunmüddətli aktivin (və ya silinmə qrupunun) satışı tarixində əvvəl tanınmamış mənfəət və ya zərər tanınmanın dayandırıldığı tarixdə tanınmalıdır. Tanınmanın dayandırılması ilə bağlı tələblər aşağıda göstərilən standartlarda şərh edilmişdir:
- (a) “Torpaq, tikili və avadanlıqlar üzrə” 7 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı , və
- (b) “Qeyri-maddi aktivlər üzrə” 12 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı.
- 28 Müəssisə, uzunmüddətli aktivini o, satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilənə qədər və ya satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupunun bir hissəsi olana qədər dəyərdə azaltmamalıdır (və ya amortizasiya etməməlidir). Satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupunun öhdəliklərinə aid edilə bilən faiz və digər xərclər tanınmaqda davam etməlidir.

Satış planına dəyişikliklər

- 29 Əgər müəssisə, aktivini (və ya silinmə qrupunu) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edərsə, lakin 10-12-ci maddələrdəki meyarlar artıq ödənmirsə, aktivin (və ya silinmə qrupunun) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilməsi dayandırılmalıdır.
- 30 Müəssisə, satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilməsi dayandırılan (və ya satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupuna daxil edilməsi dayandırılan) uzunmüddətli aktivini aşağıdakı iki dəyərdən ən aşağı dəyərlə qiymətləndirməlidir:
- (a) aktiv (və ya silinmə qrupu) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilənə qədər, aktiv (və ya silinmə qrupu) satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilmədiyi təqdirdə tanınmalı olan hər hansı qiymətdəndən düşmə, amortizasiya və ya yenidən qiymətləndirilmə üzrə düzəliş edilməklə, onun balans dəyəri; və
- (b) satmaq haqqında növbəti qərarın verilməsi tarixində onun *bərpa edilən məbləği*.
- 31 Müəssisə, 10-12-ci maddələrdəki meyarların artıq ödənmədiyi dövrdə, davam edən əməliyyatlardan gəlirdə satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilməsi dayandırılan uzunmüddətli aktivin balans dəyəri üçün tələb edilən istənilən düzəliş daxil etməlidir. Müəssisə, həmin düzəliş mənfəət və ya zərərin təqdim edildiyi eyni mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda göstərməlidir.
- 32 Əgər müəssisə, satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupundan fərdi aktiv və ya öhdəliyi silirsə, satılmalı olan silinmə qrupunun qalan aktivləri və öhdəlikləri yalnız əgər 10-12-ci maddələrdəki meyarlara uyğun gələrsə, qrup kimi qiymətləndirilməkdə davam etməlidir. Əks təqdirdə, fərdi olaraq satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif olunma meyarına uyğun gələn qrupun qalan uzunmüddətli aktivləri, fərdi olaraq mövcud olan iki dəyərdən ən aşağı dəyərlə: satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyər ilə və ya balans dəyəri ilə qiymətləndirməlidir.

İNFORMASIYANIN TƏQDİM EDİLMƏSİ VƏ AÇIQLANMASI

- 33 Müəssisə, maliyyə hesabatlarının istifadəçilərinə dayandırılmış əməliyyatların maliyyə effektləri və uzunmüddətli aktivlərin (və ya silinmə qruplarının) ötürülmələrini qiymətləndirmək imkanı verən informasiyanı təqdim etməli və açıqlamalıdır.

Dayandırılmış əməliyyatların təqdim edilməsi

- 34 Müəssisə aşağıdakıları açıqlamalıdır:
- (a) mənfəət və zərər haqqında hesabatda aşağıdakıların cəmini birləşdirən vahid məbləği:

- (i) dayandırılmış əməliyyatlar üzrə vergiqoymadan sonrakı zərər və ya mənfəət; və
  - (ii) satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəərə qədər qiymətləndirmə üzrə və ya dayandırılmış əməliyyatın tərkib hissəsi olan aktivlərin və ya silinmə qrupunun (qruplarının) silinməsi üzrə tanınmış vergiqoymadan sonrakı mənfəət və ya zərər.
- (b) vahid məbləğin aşağıdakı hissələrə təhlilini:
- (i) dayandırılmış əməliyyatlar üzrə gəlirlər, xərclər və vergiqoymaya qədərki mənfəət və ya zərər; və
  - (ii) 3 və 4 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartlarında tələb edildiyi kimi müvafiq mənfəət vergisi xərci;
  - (iii) satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyəərə qədər qiymətləndirmə üzrə və ya dayandırılmış əməliyyatın tərkib hissəsi olan aktivlərin və ya silinmə qrupunun (qruplarının) silinməsi üzrə tanınmış mənfəət və ya zərər; və
  - (iv) 3 və 4 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartlarında tələb edildiyi kimi müvafiq mənfəət vergisi xərci.

Təhlil maliyyə hesabatlarına qeydlərdə və ya mənfəət və zərər haqqında hesabatda göstərilə bilər. Əgər o, mənfəət və zərər haqqında hesabatda göstərilərsə, o, dayandırılmış əməliyyatlarla bağlı kimi identifikasiya edilmiş bölmədə, yeni davam edən əməliyyatlardan ayrılıqda göstərilməlidir. Təhlil, əldə edilmə anında satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilmə meyarına uyğun gələn yenidən əldə edilmiş törəmə müəssisənin silinmə qrupları üçün tələb edilmir.

- (c) dayandırılmış əməliyyatların əməliyyat, investisiya və maliyyə fəaliyyətinə aid edilə bilən xalis nəğd pul hərəkətləri. Bu açıqlamalar ya qeydlərdə, ya da maliyyə hesabatlarında göstərilə bilər. Əldə edilmə anında satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilmə meyarına uyğun gələn yenidən əldə edilmiş törəmə müəssisələrin silinmə qrupları üçün tələb edilmir.
- 35 Müəssisə, 34-cü maddədəki açıqlamaları maliyyə hesabatlarında göstərilmiş növbəti dövr üçün elə şəkildə yenidən təqdim etməlidir ki, açıqlamalar balansın tərtibi tarixində verilən son dövrlər üçün bütün dayandırılmış əməliyyatlara aid edilsin.
- 36 Növbəti dövrdə birbaşa dayandırılmış əməliyyatın silinməsinə aid edilən əvvəlki dayandırılmış əməliyyatlarda göstərilən məbləğlərə cari dövrdəki düzəlişlər dayandırılmış əməliyyatlarda ayrıca təsnif edilməlidir. Belə düzəlişlərin xarakteri və məbləği açıqlanmalıdır.
- 37 Əgər müəssisə, onun komponentinin satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnifatını dayandırarsa, əvvəlki dövrdə maddə 33-35-ə uyğun olaraq dayandırılmış əməliyyatlarda verilən komponentin əməliyyatlarının nəticələri yenidən təsnif edilməli və göstərilən bütün dövrlər üçün davam edən əməliyyatlardan gəlirə daxil edilməlidir. Növbəti dövrlər üçün məbləğlər yenidən təqdim edilmiş kimi göstərilməlidir.

Davam edən əməliyyatlarla bağlı mənfəət və ya zərərlər

- 38 Dayandırılmış əməliyyat anlayışına uyğun gəlməyən satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən uzunmüddətli aktivin (silinmə qrupunun) yenidən qiymətləndirilməsi üzrə mənfəət və ya zərər davam edən əməliyyatlardan mənfəət və ya zərəərə daxil edilməlidir.

Satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən uzunmüddətli aktivin və ya silinmə qrupunun təqdim edilməsi

- 39 Müəssisə, satış üçün nəzərdə tutulmuş uzunmüddətli aktivin və satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupuna daxil olan aktivləri balansda digər aktivlərdən ayrılıqda göstərməlidir. Satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən silinmə qrupunun öhdəlikləri balansdakı digər öhdəliklərdən ayrılıqda göstərilməlidir. Həmin aktivlər və

öhdəliklər qarşılıqlı əvəzləşdirilməməli və vahid məbləğ şəklində göstərilməməlidir. 40-cı maddədə yol verilən hallar istisna olmaqla, satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən əsas aktiv və öhdəliklər sinfi ayrı-ayrılıqda ya balans hesabatında, ya da qeydlərdə açıqlanmalıdır. Müəssisə, satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilən uzunmüddətli aktiv (və ya silinmə qrupu) ilə bağlı əsas kapitalda birbaşa tanınmış hər hansı məcmu gəlir və ya xərci ayrıca göstərməlidir.

- 40 Əgər silinmə qrupu əldə etmə anında satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edilmə meyarına uyğun gələn yenidən əldə edilmiş törəmə müəssisədirsə, aktivlər və öhdəliklərin əsas sinflərinin açıqlanması tələb edilmir.
- 41 Müəssisə, balans hesabatında göstərilmiş son dövr üzrə təsnifatı əks etdirmək üçün, balans hesabatlarında növbəti dövrlər üzrə uzunmüddətli aktivlər və ya silinmə qruplarının aktivləri və öhdəlikləri üçün göstərilən məbləğləri yenidən təsnif və ya təqdim etməməlidir.

Əlavə açıqlamalar

- 42 Müəssisə, uzunmüddətli aktivin (və ya silinmə qrupunun) ya satış üçün nəzərdə tutulmuş kimi təsnif edildiyi, ya da satıldığı dövrdə qeydlərdə aşağıdakı informasiyanı açıqlamalıdır:
- (a) uzunmüddətli aktivin (və ya silinmə qrupunun) təsvirini;
  - (b) satış faktlarının və şərtlərinin və ya gözlənilən xaric olmaya gətirib çıxaran fakt və şərtlərin təsvirini və həmin xaric etmənin gözlənilən aparılma üsulu və vaxtını;
  - (c) tanınmış mənfəət və ya zərər və əgər mənfəət və zərər haqqında hesabatda ayrıca göstərilməyibsə, mənfəət və zərər haqqında hesabatda mənfəət və ya zərəri daxil edən maddəni.
- 43 Hazırkı Standartın 29-cu və ya 32-ci maddələri tətbiq edildikdə, müəssisə, uzunmüddətli aktivin (və ya silinmə qrupunu) satmaq planına dəyişiklik etmək qərarının qəbul edildiyi dövrdə qərarın qəbul edilməsinə gətirib çıxaran fakt və şərtlərin təsviri və həmin dövr və hər hansı göstərilən növbəti dövrlər üçün əməliyyatların nəticələri üzrə həmin qərarın qəbulunun təsirini açıqlamalıdır.

QÜVVƏYƏ MİNMƏ TARİXİ

44. Hazırkı Standart Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin müəyyən etdiyi tarixdən sonra tətbiq edilir.

Əlavə 1 – “Satış üçün nəzərdə tutulmuş uzunmüddətli aktivlərin uçotu və dayandırılmış əməliyyatlar” adlı 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartı ilə müqayisə

“Satış üçün nəzərdə tutulmuş uzunmüddətli aktivlərin uçotu və dayandırılmış əməliyyatlar üzrə” 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı əsasən “Satış üçün nəzərdə tutulmuş uzunmüddətli aktivlərin uçotu və dayandırılmış əməliyyatlar” adlı 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartından (2006-cı ilin redaksiyası) götürülmüşdür. 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartı ilə 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartı arasında olan əsas fərqlər aşağıdakılardır:

- 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartının “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa istinad edən 1-ci maddəsi əlavə edilmişdir.
- 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartının 3 və 4-cü maddələri “Mühasibat uçotu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq bu Standartı tətbiq etməli olan müəssisələri müəyyən edir.
- 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartına Əlavə A-da müəyyən terminlər qeyd edilmişdir. Lakin bu terminlər digər Milli Mühasibat Uçotu Standartlarında artıq təqdim edildiyindən 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartından çıxarılmışdır.
- 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartına Əlavə B – bu Standartın tətbiqi üzrə təlimatdır. Bu əlavə 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartından çıxarılmışdır və onun tətbiqi üzrə Şərhlər və Təvsiyələr sənədinə daxil edilmişdir.
- 5 №-li Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartında təqdim edilmiş misallar və şərhlər 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartından çıxarılmışdır. Digər Milli Mühasibat Uçotu Standartlarında olduğu kimi, 23 №-li Milli Mühasibat Uçotu Standartında yalnız mühasibat uçotu qaydaları təqdim edilir. Bütün tələb olunan misallar və şərhlər bu standartın tətbiqi üzrə Şərhlər və Təvsiyələrdə açıqlanmışdır.

